

Општина Берово

Димитар Влахов 10, Берово
2330 Берово
Тел/факс: 033/471 057
email: so.berovo@t.mk

Општина Берово
Одделение за локален економски развој

Г 1 ПРОГРАМА ЗА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА БЕРОВО ЗА 2026 ГОДИНА

Датум: Ноември 2025 година

Одделение за ЛЕР

Раководител:
Ѓорѓи Пеовски

Врз основа на член 22 став 1 точка 3, член 36 и член 62 од Законот за локална самоуправа („Службен Весник на Република Македонија“ бр.5/02 и Сл.весник на РСМ“ бр.202/24), член 16 став 1 точка 3, член 19 и член 73 од Статутот на Општина Берово („Сл. гласник на Општина Берово“ бр.13/02, 18/07, 30/08, 20/10, 20/19, 47/21 и 30/23), Советот на Општина Берово на 4-та седница одржана на 5.12.2025 година, донесе:

ПРОГРАМА

ЗА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА БЕРОВО ЗА 2026 ГОДИНА

Вовед

Програмата за локален економски развој се изработува врз основа на надлежностите на Локалната Самоуправа кои произлегуваат од Законот за локална самоуправа и Статутот на Општина Берово.

Процесот на планирање на програмата е базиран врз законските обврски на јавните институции меѓутоа и врз база на **непосредното учество на заедницата и граѓанското општество** (граѓанскиот сектор, месните заедници, асоцијации и сл.), преку заеднички напори и јавни програми и проекти кои овозможуваат достигнување на заедничката визија за создавање на услови за одржлив локален развој. Визијата на општина Берово е *посакувано место за жителите, инвеститорите и туристите, со развиена и разновидна туристичка понуда, со погодни услови за социоекономски и културен развој, препознатливо културно и гастрономско искуство засновано врз локални земјоделски производи и развиена урбана и рурална инфраструктура со чиста и здрава животна средина.*

Локалниот економски развој претставува организирана дејност на заедницата при што се преземаат мерки и активности, форми и облици за одржлив економски развој. Локалниот економски развој се однесува на луѓето од локалната заедница кои меѓусебно соработуваат со цел да се постигне одржлив економски раст, кој придонесува кон подобрување на квалитетот на живот за сите граѓани во заедницата.

Со стратешкото планирање кое е дел од програмата за локален економски развој на Општина Берово, локалната заедница врши конкретен чекор кон определување на ефектите од децентрализацијата како политички процес и јакнењето на демократските односи, а посебно демократското вклучување на граѓаните во процесот на одлучување.

Програмата за поддршка на локалниот економски развој се подготвува врз основа на **Интегрираниот Локален Развоен План на Општина Берово 2024–2027** година беше усвоен на 54-та седница на Советот на Општина Берово, одржана на 18.12.2024 година, со Одлука бр. 09-4178/1, „**Стратегија за локален економски развој на Општина Берово за периодот 2024 – 2027**“, и „**Стратегија за развој на туризмот во Општина Берово 2019 – 2029**“, како и посочените приоритети на граѓаните во процесот на подготовка на програмата, а се усвојува врз основа на надлежностите на Локалната самоуправа кои произлегуваат од Законот за локална самоуправа, Статутот на Општина Берово, други позитивни законски одредби како и

препораките на Европската Унија за подобрување на процесот за децентрализација и креирање на буџетите на единиците на локалната самоуправа согласно транспарентно и плански усвоени развојни документи.

Подготовката на програмата се базира врз претходно изработените проценки и анализи во сите тематски области во кои локалната самоуправа има законски надлежности.

Воедно, подготовката на програмата е во согласност со насоките на ЕУ и на Владата за користење на ИПА фондовите, што во основа ја имаат неопходноста од примена на оваа методологија за подготовка на програми за работа и буџетско планирање.

Согласно претходно наведените насоки и должности, во рамките на стратегиските документи за развој на Општина Берово, вклучени се програмите за работа и буџетско планирање на сите одделенија во единицата на локална самоуправа Општина Берово, при што одделението за локален економски развој, за буџетската 2026 година ја предвидува програмата **Г1, Локален економски развој на Општина Берово.**

1. Извори на финансирање на програмата

Програмата предвидува приходна ставка од:

1.	Буџетот на Општина Берово	2,712,000.00
2.	Приходи по други основи - донации	5,683,400.00
Вкупно		8,395,400.00 ден

2. Програма за локалниот економски развој на Општина Берово за 2026 година

Општина Берово преку Одделението за Локален Економски Развој, согласно своите надлежности и задолженија, а во насока на подобрување на економската клима и условите за локален развој, според претходно усвоените и дефинирани стратешки цели и приоритети ја базира Програмата за подршка на локалниот економски развој за буџетската 2026 година во следните области:

2.1 Операционализација на Стратегија за локален економски развој преку партиципативно учество на заедницата

2.1.1. Организирање на **Форуми во заедницата** во согласност со Статутот на ЕЛС Општина Берово

Предвиден буџет 50.000,00 ден

2.1.2. Спроведување на активности од **Интегрираниот План за Локален Развој на Општина Берово за 2024-2027 година.**

Интегрираниот Локален Развоен План (ИЛРП) за периодот 2024–2027 година, кој се реализира во соработка со Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП) во рамките на проектот „Градење на општинските капацитети за имплементација на проекти“.

Интегрираниот Локален Развоен План на Општина Берово 2024–2027 година беше

усвоен на 54-та седница на Советот на Општина Берово, одржана на 18.12.2024 година, со Одлука бр. 09-4178/1. Во истиот се предвидени Стратешки и развојни цели со конкретни програми и проекти за реализација. <https://berovo.gov.mk/wp-content/uploads/2024/12/ILRP-Berovo-12.-2024.pdf>

2.1.3 Предлози од здруженијата на граѓани и фондации за реализација на проекти преку **Регионалната програма за локална демократија во Западен Балкан 3 (ReLOaD3)**

Во рамките на Буџетот на Општина Берово за 2026 година, предвидено е продолжување на соработката со граѓанскиот сектор преку проектот кој е подржан од УНДП „**Регионалната програма за локална демократија во Западен Балкан 3 (ReLOaD3)**“, со цел унапредување на процесот на учество на граѓаните во креирањето и реализацијата на локалните политики и буџетски приоритети.

Основната цел на оваа програмска активност е **зајакнување на капацитетите на единицата на локалната самоуправа и граѓанските организации** за воспоставување продуктивни партнерства и создавање услови за активно граѓанско учество во процесот на донесување одлуки на локално ниво. Со реализацијата на овие активности се очекува подобрување на квалитетот на јавните услуги, како и поголема усогласеност на локалните политики со реалните потреби и приоритети на граѓаните, во согласност со стратегиите за локален развој и методологијата на ReLOaD3.

Во текот на 2026 година ќе биде објавен јавен повик за поддршка на проектни иницијативи од здруженија на граѓани и фондации, во рамки на Програмата Г1. Согласно повикот, ќе бидат поддржани проекти кои придонесуваат кон одржлив локален развој, социјална инклузија, млади, животна средина, култура, туризам и други области од интерес на заедницата.

За реализација на овие активности, од буџетот на Буџетот на Општина Берово за 2026 година се предвидуваат средства во висина од 1.000.000,00 денари, а од УНДП „**Регионалната програма за локална демократија во Западен Балкан 3 (ReLOaD3)**“ **3.000.000,00 денари** кои ќе бидат распределени за склучување на поединечни договори за финансирање на избраните проекти на здруженијата и фондацииите.

Очекувани резултати од реализацијата на програмата:

- Подобрена соработка меѓу локалната самоуправа и граѓанскиот сектор;
- Поттикнато активно учество на граѓаните во процесите на локално одлучување;
- Развиени локални иницијативи со конкретен придонес кон развојот на општината;
- Подобрени локални услуги и зголемена транспарентност во користењето на јавните средства.

Предвиден буџет

4.000.000,00 ден.

2.1.4 Предлози од здруженијата на граѓани и фондации за реализација на проекти по Јавен повик за прибирање предлог-проекти за Буџетот на Општина Берово за 2026 година со цел учество на граѓанскиот сектор во креирање на Буџетот на Општина Берово и унапредување и развој на општината според мерка на граѓаните, како и успешна реализација на Програмите за 2026 година. Согласно објавениот Јавен повик и записникот на комисијата, а во рамки на програмта Г1, ќе се поддржат активности за кои ќе се склучи поединечен договор за следните проекти:

1. **Здружение на пчелари од Малешевијата МЕДЕН ДАБ Берово** за реализација на проектот: Заштита на дабов мед како производ со регионално потекло и 18 октомври ден на малешевски меден појадок во висина од 60.000 денари

2. **Национално здружение на сопственици на приватни шуми Берово** со проектот: Форест Фест 2026 во висина од 50.000 денари.

Предвиден буџет 110.000,00 ден.

Вкупно планиран буџет за 2.1: 4.160.000,00 ден

2.2. Поддршка на развојот на МСП и претприемништвото

Предвидените активности за поддршка се во согласност со националната развојна политика за претприемништво и националната стратегија за развој на МСП во смисла на создавање на глобална рамка за развој на поволна деловна клима. Еден од субјектите преку кој ќе се иницира подобрување на развојот во регионот со подобрување на претприемачкиот дух во заедницата како иницијатива која ќе помогне на младите лица да отпочната свој бизнис, воведдување на нови технологии, промоција и обуки за неговите членови, во координација со локалната самоуправа е АВРСМ Центар за вработување во Берово, регионалните институции како што е Центарот за развој на источниот плански регион и во неговите рамки формиранiot Регионален Бизнис Центар на ИПР, Фондот за иновации и технолошки развој како и други заинтересирани страни.

Малите и средните претпријатија претставуваат движечка сила на економскиот развој и поради тоа потребно е континуирано да се работи на изнаоѓање стимулативни мерки за отварање на нови МСП, но исто така треба да им се даде поддршка на постоечките претпријатија во Општина Берово во нивните напори да најдат нови пазари и да ја подобрат својата конкурентност, со што ќе се даде придонес во развојот на локалната економија, отварањето на нови работни места и намалувањето на невработеноста во Општина Берово преку програмите на АВРСМ.

Поддршката во развојот на МСП и претприемништвото е планирана да се реализира преку следниве активности:

- **Модели на соработка со МСП, НВО, фондации и заинтересирани групи на граѓани**

2.2.1. Обуки за подигнување на вештини и знаења (организација на обуки за информирање, едуцирање, доквалификации или преквалификации на човечките ресурси во стопанството).

2.2.2. Поддршка на активностите за промоција на постојните капацитети и соработка со можни инвеститори (постојни хали и изнајмување на истите, опрема и човечки ресурси)

2.2.3. Заедничка промоција и маркетинг (заедничко општинско настапување и учество на саеми и други форми на презентација на општината и стопанството). Настапот на саеми како и организација на локални саеми би се реализирала по пат на меѓусебно партнерство и во соработка со други национални и регионални институции.

2.2.4 Активности и мерки за зголемување на влијанието и улогата на **Локалниот Економски социјален совет** во процесот на креирање на локални политики за подобрување на локалната бизнис клима

2.2.4.1 Активности и мерки за зголемување на влијанието и улогата на **Локалниот економско-социјален совет (ЛЕСС)** во процесот на креирање на локални политики за подобрување на локалната бизнис клима.

Целта на оваа програмска активност е да се зајакне улогата на советодавните тела на локално ниво – Локалниот економски совет и Локалниот економско-социјален совет – во процесот на планирање, дефинирање и следење на локалните развојни политики и мерки кои влијаат врз економскиот развој, отворањето на нови работни места и подобрувањето на условите за водење бизнис во Општина Берово.

Постојана комуникација и координација со членовите на ЛЕСС

Редовно одржување состаноци, консултации и работни средби со членовите на Локалниот економски совет и Локалниот економско-социјален совет за:

- Дефинирање на локалните приоритети за економски развој;
- Анализа на состојбите во локалната економија и идентификација на предизвици и можности;
- Размена на податоци и информации за потребите на локалниот пазар на труд;
- Подготовка на препораки и иницијативи кон Советот на Општината и администрацијата за подобрување на локалната деловна клима.

Очекувани резултати:

- Подобрена комуникација и партнерство меѓу општината, бизнис-заедницата и синдикалните претставници;
- Зголемено влијание на ЛЕСС во процесот на донесување локални политики;
- Подобрена усогласеност на локалните развојни програми со реалните потреби на економијата.

2.2.4.2. Поттикнување на општествената одговорност и подобрување на деловното опкружување

Организирање на иницијатива за промоција на општествената одговорност, заштитата на животната средина и унапредувањето на условите за работа во локалните компании, преку воведување на годишна награда „општествено најодговорна компанија во Берово“.

Комисијата за избор ќе биде составена од претставници на ЛЕСС и Општината Берово. Наградата ќе има за цел да мотивира локални компании да применуваат етички, еколошки и општествено одговорни практики и да придонесуваат кон одржлив локален развој.

Очекувани резултати:

- Зголемена свест кај локалните компании за корпоративна општествена одговорност;
- Подобрени услови за работа и заштита на животната средина;

- Поттикнување позитивна конкуренција меѓу бизнисите и промовирање добри практики во заедницата.

Носител на активностите: Општина Берово – Одделение за локален економски развој, во соработка со Локалниот економско-социјален совет.
Период на реализација: Јануари – Декември 2026 година.

Предвиден буџет 50.000,00 ден.

Вкупно планиран буџет за 2.2. **50.000,00 ден.**

2.3 Поттикнување на партнерства и стимулативни мерки

Еден од најважните аспекти за развој на локалната економија е поттикнувањето на партнерствата и зајакнување на стопанството преку воведување на стимулативни мерки.

Согласно Стратегиите за развој на Општина Берово и стратешките цели во делот на локалната економија од развојниот акционен план, предвидено е да се реализираат:

2.3.1. Етно плоштад фестивал-Саем на алтернативни форми на туризам-Малешевијата на дланка
(Понуда, храна, активности, сместување).

Саемот во организација на Општина Берово, треба да овозможи презентација на целокупната понуда во сегментот на алтернативните форми на туризмот како стопанска гранка која што најнепосредно носи економски бенефит на најширок круг на семејства и граѓани на општината. Веќе една деценија наназад ова е најбрзорастечкиот сегмент во туризмот на глобално ниво. Воедно тоа ќе представува и вистинска можност за воспоставување на меѓусебни мрежи и асоцијации за соработка и заеднички настап на хотелиерите, туристичките организации, туроператори и даватели на услуги, а ќе се реализира како:

- **Традиционална култура, обичаи, манифестации и фолклор**
- **Етно работилница:** Традиционална облека храна обичаи и др,
- **Малешевијата на дланка,** продажен дел на ракотворби, сувенири и еколошки производи (здрава храна),
- **Презентација на традиционалната кујна** од малешевијата

Предвиден буџет 150.000,00 ден.

2.3.2 Вендинг машини за собирање на ПЕТ амбалажа и лименки

Општина Берово, во соработка со Пакомак и Амбасадата на Швајцарија, спроведува активност за поставување и функционирање на вендинг машини за автоматско собирање на амбалажен отпад (ПЕТ шишиња и алуминиумски лименки). Машините се поставени на две локации во малопродажните објекти на ДИМ и Стокомак.

Согласно проектниот модел, за секое ПЕТ шише или лименка што граѓаните ќе ја депонираат во машините се обезбедува награда во износ од 1,5 денари, од кои:

- 0,5 денари ги обезбедува Пакомак,

- 1 денари ги обезбедува Општина Берово.

Наградниот систем се реализира преку софтвер развиен од Пакомак, а средствата од општината се наменети за порамнување со маркетите каде е инсталирана опремата. Исплата во готовина кон граѓаните не е предвидена.

За периодот што опфаќа три квартали од 2026 година, со пресликана динамика и во четвртиот квартал во 2027 година, предвидено е да се соберат околу 600.000 парчиња ПЕТ амбалажа и лименки преку вендинг системот.

Планираните активности во 2026 година ќе продолжат со иста динамика, со цел зајакнување на системот за селектирано собирање отпад и зголемување на учеството на граѓаните во рециклажните процеси.

Предвиден буџет 600.000,00 ден.

2.3.3. Хакатон за млади – „Бизнис идеи за локален развој на Општина Берово преку искористување на потенцијалите на Малешевијата“

Опис на активноста:

Хакатонот претставува иновативен настан наменет за млади лица од Општина Берово (ученици, студенти и млади претприемачи), кои во тимови ќе развиваат иновативни бизнис идеи и решенија насочени кон искористување на локалните природни, културни и туристички потенцијали на Општина Берово и Малешевијата.

Настанот ќе се организира како повеќедневна работилница (Хакатон) во Берово, каде учесниците ќе добијат менторска поддршка од претставници на бизнис-заедницата, локалната самоуправа и стручни експерти од областа на претприемништвото, туризмот, ИТ и одржлив развој.

На крајот на хакатонот, најдобрите тимови ќе ги презентираат своите идеи пред комисија составена од претставници на Општината, Локалниот економски совет, образовни институции и бизнис секторот. За најдобрите решенија ќе бидат доделени награди и можност за натамошна поддршка во развој на бизнис идејата.

Цели на активноста:

- Поттикнување на младинскиот претприемачки дух и иновативност;
- Вклучување на младите во процесите на локален економски развој;
- Промоција на локалните ресурси и потенцијали на Малешевијата како основа за нови деловни иницијативи;
- Вмрежување на младите со локалните бизниси, институции и организации.

Очекувани резултати:

- Развиени најмалку **5 иновативни бизнис идеи** со потенцијал за локална примена;
- Зголемен интерес кај младите за претприемништво и социјални иновации;
- Поттикнуто партнерство меѓу општината, образовните институции и приватниот сектор;
- Промовирана Општина Берово како општина што ги поддржува младите и иновативниот развој.

Согласно со Законот за локална самоуправа (чл. 22 и 23), Законот за буџети и

Законот за здруженија и фондации, средствата за реализација на активност 2.3.3. Хакатон за млади – „Бизнис идеи за локален развој на Општина Берово преку искористување на потенцијалите на Малешевијата“ реализацијата на активностите ќе биде во соработка со Junior Achievement Macedonia (JA Macedonia), како организација со докажано искуство во областа на младинско претприемништво, иновации и неформално образование.

Општина Берово има склучено договор за соработка и финансирање со JA Macedonia, и со реализацијата на Хакатонот за млади ќе се уредат обврските на двете страни, начинот на реализација, извештајноста и роковите за спроведување на активностите.

Носител на активност:

Општина Берово – Одделение за локален економски развој

Реализатор:

Junior Achievement Macedonia (JA Macedonia) – во партнерство со Локалниот економски совет и образовните институции во Берово.

JA Macedonia е национална организација која промовира младинско претприемништво, иновативност и деловно образование. Со нејзино вклучување во реализацијата на хакатонот, Општина Берово ќе обезбеди професионална поддршка, едукативни методологии и мрежа на експерти кои ќе помогнат младите да развијат практични и одржливи бизнис идеи.

Финансиска рамка:

Вкупен буџет: 250.000 денари

(во кои се вклучени трошоци за организација на настанот, промоција, награди, логистика и хонорари за ментори).

Предвиден буџет	250.000,00 ден
-----------------	----------------

Вкупно планиран буџет за 2.3:	1.150.000,00 ден
--------------------------------------	-------------------------

2.4. Средства за учество во имплементација на проекти

Во оваа програмска ставка се предвидени реализација на активности кои се во рамки на севкупниот локален економски развој, а претставуваат активности кои ќе се реализираат преку проекти финансирани од домашни и меѓународни донатори. Според пропишаните правила при аплицирање за одредени проекти, во зависност од донаторот се наметнува потребата од обезбедување на средства за сопствено учество кои мора да се исполнат и се основен предуслов за аплицирање на проекти за одредени програми. Секој донатор определува посебни услови кои локалната самоуправа треба да ги обезбеди како составен дел од апликацијата за проектите. Со оваа ставка се предвидуваат средства за сопствено учество во следните области:

2.4.1 Interreg VI - B IPA Adriatic Ionian – IPA ADRION - Програма за соработка 2021-2027 –предлози за приоритетни оски за апликација: IPA-ADRION510 – LANDS

Во заедничките напори за справување со предизвиците е усвојувањето и проширувањето на системите за информатичка и комуникациска технологија (ИКТ) за превенција од катастрофи, а во таа насока беше поднесен проектот **Land and Soil Sensors System (LANDS) - СИСТЕМ СО СЕНЗОРИ ЗА ЗЕМЈА И ПОЧВА** во рамки на Interreg VI - В IPA Adriatic Ionian – IPA ADRION - Програма за соработка 2021-2027 за иновативни решенија и меѓународна соработка. Оваа амбициозна иницијатива има за цел да ги поттикне малите и средни претпријатија (МСП) ефикасно да ги искористат наодите од истражувањето и да ги пренесат во опипливи производи и услуги. Проектот LANDS има за цел да го засили влијанието на најсовремените технологии во ИКТ системи и превенција од катастрофи. Централно место во мисијата е развојот и унапредувањето на истражувањето и способноста за иновации, заедно со поттикнување и прифаќање на напредни технологии со голем фокус на паметна специјализација, индустриска транзиција и претприемништво. Проектот има за цел да негува средина за појава на социјални претпријатија (WISEs), мали и средни претпријатија и стартапи. Клучниот пробив во овој потфат произлегува од пионерската работа на Универзитетот во Болоња, кој пронајде безжична сензорска мрежа (WSN) прилагодена за следење и управување со свлечишта и терени подложни на суша.

Основата на оваа мрежа лежи во извршувањето на пет пилот акции кои ги опфаќаат Албанија, Црна Гора, Италија, Србија и Македонија. Овие пилот иницијативи подразбираат распоредување на врвна технологија низ различни јавни и приватни предели, придружени со сеопфатни технички решенија.

Општата цел на проектот е: Развивање и подобрување на капацитетите за истражување и иновации и прифаќање напредни технологии преку развивање на вештини за паметна специјализација, индустриска транзиција и претприемништво. Конкретно, преку проектот ќе се поддржи создавањето и развојот на WISE (социјални претпријатија со вклученост во работата), МСП (мали и средни претпријатија) и STARTUP, базирани на употреба на нови технологии за соочување со свлечишта и сушни почви, трансфери на вештини кои опфаќаат технички, комерцијални и менаџерски области. Општина Берово во проектот е вклучена со 96.423,20 евра од кои 15 % се национално кофинансирање, од ИНТЕРЕГ фондот се 81.959,72 евра. Во проектот се вклучени 11 партнери од различни институции и организации и тоа: 1. Јавна установа РЕРА С.Д. за координација и развој на Сплитско-далматинската жупанија Хрватска (HR), 2. Општина Ајдовшчина Словенија (СИ), 3. Европски институт за локален развој, Грција (ЕЛ), 4. Алма Матер Студиорум - Универзитет во Болоња Италија (ИТ), 5. Национален конзорциум на мрежни идеи Италија (ИТ), 6. ФАКУЛТЕТ ЗА БИЗНИС ЕКОНОМИЈА И ПРАВО Црна Гора (МЕ), 7. Научно-технолошки парк Чачак Србија (РС), 8. Европска агенција за развој - експозитура во Скопје С. Македонија (МК), 9. Град Дервента Босна и Херцеговина (БА), 10. УНИЈА НА МЛАДИ АЛБАНСКИ ПРЕТПРИЕМАЧИ Албанија (АЛ) и 11. Општина Берово С. Македонија (МК). Проектот ќе се реализира во период од 30 месеци со вкупна вредност од 1,492,796.56 евра, а во текот на 2026 година Општина Берово ќе реализира средства во висина од 38.900 евра или 2,395,400,00 денари.

Предвиден буџет

2.395.400,00 ден.

2.4.2 Програма за работно ангажирање на невработени лица - Јавни работи

Општина Берово ќе учествува во Програмата за ангажирање невработени лица со ниски квалификации, согласно мерките од Оперативниот план за активни програми и мерки за вработување. Целта на програмата е поттикнување на вклучување на

невработени лица на локалниот пазар на труд, преку извршување работи од јавен интерес, како што се уредување и одржување на јавни површини, паркови и чистење на животната средина на подрачјето на Општина Берово. Програмата истовремено обезбедува подобрување на локалниот амбиент и поддршка на лица кои се соочуваат со потешкотии при вработување.

Вкупен број на лица кои се планира да се вклучат во програмата: 15 невработени лица евидентирани во Агенцијата за вработување.

Период на ангажман: до 30 дена, во траење од 4 часа дневно.

Работните задачи опфаќаат одржување и уредување на јавни зелени површини, чистење и расчистување на јавни површини и микро-депонии, други активности согласно потребите на Општина Берово и дефинирани од надлежните служби.

Финансиски средства и учество:

Предвидени средства за ангажираните лица изнесуваат 24.000 денари месечно по лице, вклучувајќи персонални даноци и осигурување, согласно актуелните услови утврдени од Агенцијата за вработување.

Општина Берово обезбедува сопствено учество од најмалку 20% од дневниот надоместок, односно 20% од вкупните средства потребни за ангажман односно 72.000,00 денари.

Останатите средства се обезбедуваат преку националната програма за работно ангажирање на невработени лица од страна на Агенцијата за вработување.

Постапка за селекција и пријавување

- Општина Берово ќе објави јавен повик за заинтересираните невработени лица.
- Селекцијата на кандидатите ќе се врши во соработка со Центарот за вработување, врз основа на утврдени критериуми и приоритети.
- Заинтересираните лица ќе поднесат пријава на пропишан образец во утврдениот рок.
- Ангажираните лица склучуваат договор за работен ангажман и остваруваат паричен надоместок за времето на ангажирање.

Програмата се базира на начела на транспарентност, инклузивност и еднакви можности. При селекцијата ќе се даде предност на ранливи категории лица, и тоа:

- Лица со ниско образование (основно и пониско)
- корисници на социјална помош,
- долгорочно невработени лица,
- млади лица до 29 години,
- други категории согласно критериумите на Агенцијата за вработување.

Предвиден буџет 360.000,00 ден.

Вкупно планиран буџет за 2.4 2.755.400,00 ден.

2.5. Други оперативни расходи и договорни услуги

За реализација на активностите од програмата за поддршка на локалниот економски развој за 2025 година, потребни се средства кои се наопходни за спроведување на договори за одредени услуги со правни или физички лица или хонорари без кои не би можеле да се реализираат предвидените содржини во 2025 година.

2.5.1. Одржување и контрола на **Системот за управување со квалитет по стандард ISO 9001:2015** спроведување на Политиката за квалитет, која е дел од целокупната работна политика на институцијата и е заснована на примена и одржување на работен систем и на принципот за унапредување со квалитетот. Целта е потполно задоволување на барањата и воспоставување на новиот стандардот ISO 9001:2015, потребите и очекувањата на корисниците, со став за континуирано подобрување на системот за управување со квалитетот и зголемување на **ефективноста и ефикасноста** на комплетното работење на ЕЛС Општина Берово.

Предвиден буџет 120.000.00 ден.

Вкупно планиран буџет за 2.5. 120.000.00 ден

2.6 Подготовка на проекти

Успешноста и реализацијата на зацртаните проектни активности на вработените во одделението за Локален економски развој е најдиректно поврзано со степенот на нивната обученост и стручност, затоа е неопходно континуирано подигнување на капацитетите на човечките ресурси во одделението за ЛЕР и приближување кон европските стандарди.

Оваа програма за подигнување на капацитетот на човечките ресурси, планирана е да се оствари преку:

2.6.1. *Учество на стручни обуки, тренинзи, семинари, работилници, конференции*

2.6.2. Подготовка, аплицирање и имплементација на проекти:

Опис на програмската активност:

Една од основните активности на Одделението за локален економски развој во текот на 2026 година ќе биде подготовка, аплицирање и имплементација на проекти на јавни повици од домашни и странски донатори, со цел подобрување на економскиот развој, инфраструктурата и квалитетот на живот во општината.

Вработените во одделението ќе бидат вклучени во:

- изработка и поднесување на проектни апликации;
- следење и навремено аплицирање на релевантни јавни повици;
- реализација и мониторинг на одобрени проекти;
- развивање на партнерства со домашни и меѓународни институции, амбасади и донатори.

Цел на активноста:

- Поттикнување на локалниот економски развој преку искористување на достапните фондови и донаторски програми;
- Зајакнување на административните капацитети за управување со проекти;
- Подобрување на инфраструктурата, економските и социјалните услови во општината.

Бр.	Активност	Потенцијален донатор/програма	Опис и цел	Очекуван резултат
-----	-----------	-------------------------------	------------	-------------------

1.	Подготовка на проекти преку Бирото за регионален развој	Биро за регионален развој	Изработка на проектни апликации по објавен повик	Подобрена инфраструктура и услови за локален развој
2.	Подготовка и имплементација на проекти преку АФПЗРР	Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој	Поддршка на земјоделски и рурални иницијативи	Зголемени инвестиции во руралните средини
3.	Подготовка и имплементација на проекти преку МЗШВ	Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство	Реализација на проекти за подобрување на аграрната инфраструктура	Подобрени услови за локалните земјоделци
4.	Подготовка и имплементација на проекти преку МТ-декада на ромите	Министерство за транспорт	Реализација на проекти за подобрување на комуналната инфраструктура во ромско маало	Подобрени условите за живот во ромската заедница
5.	Подготовка и имплементација на проекти преку УНДП	УНДП	Аплицирање по објавен повик за локален развој и животна средина	Поддржани иницијативи за одржлив развој

Предвиден буџет **0,00 ден**

2.6.3. Превод на проектна документација и стручна литература

Предвиден буџет **50.000,00 ден**

2.6.4. Консултантски услуги за специфични проектни активности и подготовка на проектна документација

Предвиден буџет **100.000,00 ден**

Вкупно планиран буџет за 2.6: **150.000,00 ден**

ВКУПЕН БУЏЕТ: **8.395.400,00 ден**

3. Рекапитулар

ПРОГРАМА ЗА ПОДРШКА НА ЛОКАЛНИОТ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА БЕРОВО ЗА 2026 ГОДИНА

Бр.	Активност	Опис	Резултати/ индикатори	Средства од буџет МКД	Средства од донации	ВКУПНО	Индикатор за еднакви можности
2.1.	Операционализи ција на Стратегија за локален економски развој преку партиципативно учество на заедницата	2.1.1. Организирање на Форуми во заедницата во согласност со Статутот на ЕЛС Општина Берово	Број на учесници на Дорумот во заедници / мажи и жени	50.000	/	50.000	Родово одговорно водење на процесот со обезбедени услови за еднаков пристап за сите
		2.1.2. Спроведување на План за локален развој на општина Берово за 2024- 2027 година.		/	/	/	
		2.1.3 Предлози од здруженијата на граѓани и фондации за реализација на проекти преку Регионалната програма за локална демократија во Западен Балкан 3 (ReLOaD3)	Број на апликации НВО, бој на здруженија	1.000.000	3.000.000	4.000.000	
		2.1.4 Предлози од здруженијата на граѓани и фондации за реализација на проекти по Јавен повик за прибирање предлог- проекти за Буџетот на Општина Берово за 2026 г		110.000	/	110.000	
Вкупно 2.1.				1.160.000,00	3.000.000	4.160.000,00	

2.2.	Поддршка на развојот на МСП и претприемништвото	2.2.1. Поддршка на активностите за промоција на постојните капацитети и соработка со можни инвеститори (постојни хали и изнајмување на истите, опрема и човечки ресурси).	- промовирани можности за нови инвестиции / број на промотивни алатки и материјали	/	/	/	Родово одговорно водење на процесот со обезбедени услови за еднаков пристап за сите
		2.2.2. Обуки за подигнување на вештини и знаења (организација на обуки за информирање, едуцирање, доквалификации или преквалификации на човечките ресурси во стопанството).	Број на обуки и број на учесници	/	/	/	
		2.2.3. Заедничка промоција и маркетинг (заедничко општинско настапување и учество на саеми и други форми на презентација на општината и стопанството). Настапот на саеми надвор од општината како и организација на општински саеми би се реализирала по пат на меѓусебно партнерство.	- зајакната позиција и статус на ЛЕСС / број на иницијативи произлезени од ЛЕСС	/	/	/	

		2.2.4 Активности и мерки за зголемување на влијанието и улогата на Локалниот Економски социјален совет	- зголемена општествена одговорност кај локалните	50.000	/	50.000	
Вкупно 2.2.				50.000	/	50.000	
2.3	Поттикнување на партнерства и стимулативни мерки	2.3.1. Етно плоштад фестивал-Саем на алтернативни форми на туризам-Малешевијата на дланка	Број на учесници, број на штандови	150.000	/	150.000	Родово одговорно водење на процесот со обезбедени услови за еднаков пристап за сите
		2.3.2. Вендинг машини за собирање на амбалажа во соработка со Пакомак и Швајцарската амбасада, за собирање на амбалажа (пластични шишина и лименки).	Број ан рециклирани ПЕТ шишиња и лименки, број на нови корисници	600.000	300.000	900.000	
		2.3.3. Хакатон за млади – „Бизнис идеи за локален развој на Општина Берово преку искористување на потенцијалите на Малешевијата“	Број на учесници, број на идеи, награди	250.000	/	250.000	
		Вкупно 2.3		1.500.000,00	300.000,00	1.800.000,00	

2.4	Средства за учество во имплементација на проекти	2.4.1 Interreg VI - B IPA Adriatic Ionian – IPA ADRIION, проектот Land and Soil Sensors System (LANDS) - СИСТЕМ СО СЕНЗОРИ ЗА ЗЕМЈА И ПОЧВА	број на настани и конференции, број на анализи и спроведени локални активности, број на учесници на настани	/	2,395,400	2,395,400	Родово одговорно водење на процесот со обезбедени услови за еднаков пристап за сите
		2.4.2 Програма за работно ангажирање на невработени лица-Јавни работи	Број на пријавени лица, број на ангажирани лица, број на уредени локации	72.000	288.000	360.000	
	Вкупно 2.4.			72.000,00	2,683,400,00	2,755,400,00	

2.5.	Оперативни расходи и договорни услуги	2.5.1. Одржување и контрола на Системот за управување со квалитет по новиот стандард ISO 9001:2015 спроведување на Политиката за квалитет, која е дел од целокупната работна политика на институцијата и е заснована на примена и одржување на работен систем и на принципот за унапредување со квалитетот. Целта е потполно задоволување на барањата и одржување на стандардот ISO 9001:2015, со континуирано подобрување на системот за управување со квалитетот и зголемување на ефикасноста и комплетното работење на ЕЛС Општина Берово.	Спроведен интерен надзор, релизиран контрола и подолжен сертификат ИСО 9001	120.000	/	120.000	Еднакви можности за одговорно водење на процесот со обезбедени услови за еднаков пристап за сите
Вкупно 2.5			120.000,00	/	120.000,00		
2.6.	Подготовка на проекти	2.6.1. Учество на стручни обуки, тренинзи, семинари, работилници, конференции	Број на настани.	/	/	/	Број на учесници во процесите разделени по пол и еднакво учество на двата пола

	2.6.2. Подготовка, аплицирање и имплементација на проекти	број на учесници број на сертификати	/	/	/	Број на добиени проекти и потпишани договори кои овозможуваат еднаква корист за двата пола
	2.6.3. Превод на проектна документација и стручна литература	Број на подготвени апликации по објавен повик / број на добиени грантови	50.000	/	50.000	
	2.6.4. Консултантски услуги за специфични проектни активности подготовка на проектна документација	и потпишани договори	100.000	/	100.000	
	Вкупно 2.6		150.000,00	/	150.000,00	
ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА 2025						
			2.712.000,00	5.683.400,00	8,395,400.00	

Оваа Програма влегува во сила на денот на објавувањето во „Службен Гласник на Општина Берово“

Бр.09-4378/1
5.12.2025 год.
Берово

Совет на Општина Берово
Претседател
с.р. Владко Шахпаски